

Huslejenævnene kan bevilge Forhøjelse ud over disse Beløb, naar det skønnes rimeligt

Beskyttelser mod Opsigelser blev indført ved 1918-Loven og *gælder stadig*. Herefter kan en Lejer *indtanke en Opsigelse* eller en *Sag angaaende Forlængelse af et udløbet Lejemaal* for Huslejenævnet, som skal *give Lejeren Medhold, naar Lejeren* har opfyldt sine Forpligtelser efter Lejemaalet og *godtgør at have Brug for Boligen*, i hvilken Henseende det er *tilstrækkeligt* at bevise, at *Ophør af Lejemaalet vil volde Lejeren større Ulempe, end dettes Fortsættelse medfører for Ejeren*. Huslejenævnet har Ret til at udsætte en Opsigelse i 6 Maaneder og kan forlænge et udløbet Lejemaal et tilsvarende Tidsrum, og denne Opsættelse og Forlængelse kan gentages.

2. Opførelse af nye Boliger.

Ligesom i Frankrig er de i Holland til Afhjælpning af Bolignøden truffene Foranstaltninger en udvidet Anvendelse af den allerede før Krigen eksisterende Lovgivning.

En Lov af 1901 giver Adgang for Staten til at yde *Laan* paa indtil 100 pCt. af *Byggeomkostningerne* til Kommuner eller Byggeforeninger til Boligbyggeri; i visse Tilfælde kan der *gives egentlige Tilskud i Form af Eftergivelse af den aarlige Ydelse af Rente og Kapitalafdrag*.

Kommunerne garanterer for Laanene, der afdrages i Løbet af 50 Aar ved lige store aarlige Ydelser. Renten fastsættes i Overensstemmelse med Noteringen af Statsgældbeviser paa Amsterdambørsen.

Efter at Regeringen var indgaaet paa, at anse de høje Byggeomkostninger og den store Kapitalrente som fyldestgørende Aarsag til at opnaa Statstilskud efter 1901-Loven, ydede denne Lov tilstrækkelig Støtte til Boligbyggeriets Fremme ogsaa under de ekstraordinære Forhold.

Tilskuddet, hvoraf $\frac{3}{4}$ ydes af Staten, $\frac{1}{4}$ af vedkommende Kommune, skal *dække Underskuddet* ved Ejendommens Drift, *naar der opkræves en rimelig af Staten godkendt Leje*. Lejen blev fastsat til $\frac{1}{6}$ eller $\frac{1}{7}$ af Lejernes Indtægt. De Huse, til hvilke Laan kan ydes, skal mindst indeholde 3 Soveværelser og en Opholdsstue samt Køkken, og kan tillige indeholde en Dagligstue.

For at indskrænke Statens Udgifter til Tilskud fastsattes der efterhaanden *store og større Indskrænkninger* med Hensyn til, hvor stort et *Kubikindhold* et Hus med Statslaan maatte have, og der blev fastsat en *Minimumsleje*, som *skulde* opkræves, beregnet efter Værelsernes Kubikindhold. I Slutningen af 1921 blev Maksimumkubikindholdet for de Huse, som kunde faa Statslaan og Tilskud, fastsat til 200 m³, og 75 pCt. af Driftsudgifterne ved Huset skal nu opkræves i Leje.

De foranstaaende Regler er i Praksis *kun* blevet anvendt *paa Huse* bestemt til Bolig for Arbejdere og Haandværkere.

Til *Boliger for Middelstanden* er der siden 1918 ydet *Tilskud* svarende til Forskellen mellem de virkelige Byggeudgifter og det Beløb, som kan formodes forrentet ved en rimelig Leje.

Disse »formodede« Byggeudgifter sættes efterhaanden til 200 pCt. af Omkostningerne i 1914.

Senere er der fastsat *Maksimum for Tilskuddene*, nu 600 Gylden pr. Hus, og ligeledes for Husenes Størrelse; saaledes ydes der nu ikke Tilskud til Huse med over 300 m³ og ej heller til Opførelse i Byer med over 100 000 Indbyggere.

Ogsaa disse Tilskud ydes med $\frac{3}{4}$ af Staten og $\frac{1}{4}$ af Kommunerne.

Der er i Holland efter de ovenfor beskrevne Regler anvendt meget betydelige Beløb af det offentlige til Støtte af Boligbyggeriet (i Laan ca. 570 Mill. Gylden og i Tilskud ca. 10 Mill. Gylden), og der er opført saa mange Huse, at man mener inden længe at have afhjulpet Bolignøden.